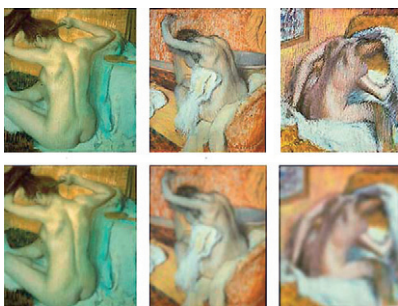

BUITENLANDS NIEUWS

Monet en Degas leden aan oogaandoening

Claude Monet, de ‘vader van het impressionisme’, was aan het einde van zijn leven geen vertegenwoordiger van de abstracte kunst, maar had gewoon last van zijn ogen. ‘Monet kampte met cataract en Degas had last van een degeneratieziekte (maculopathie) van de ogen’, stelt Michael Marmor, hoogleraar Oogheelkunde aan de Stanford University (VS) in *The Times* (16 mei 2007).

Marmor heeft geprobeerd via een computersysteem met filter en op basis van documenten uit die tijd te reconstrueren wat de schilders Claude Monet (1840-1926) en Edgar Degas (1834-1917) zagen. Volgens Marmor wilden beiden hun stijl aan het einde van hun leven niet veranderen en abstract gaan schilderen. ‘Tijdgenoten van de schilders merkten dat ze op het einde van hun leven op een ruwe manier schilderden, in tegenstelling tot in hun vroegere werk’.

Degas, wiens zicht erop achteruitging tussen 1860 en 1910, schilderde op een steeds primitievere manier en de contrasten werden minder duidelijk. Bij Monet, die aan het einde van zijn leven geopereerd werd, maakte cataract zijn zicht troebel en tastte zijn vermogen aan om kleuren te onderscheiden (*Archives of Ophthalmology*, 2006; 124:1764-9). De kleuren in zijn latere werk zijn dan ook bijna allemaal geelachtig en somber. Volgens Marmor een duidelijk voorbeeld van lichamelijke beperkingen die een kunstenaarsstijl beïnvloeden. Maar Chris Riopelle, curator van de Britse Nation-

al Gallery, ziet hierin geen sluitende verklaring: na de oogoperatie in 1923 keerde Monet niet terug naar zijn oorspronkelijke stijl, zo stelt hij in *The Independent* (16 mei 2007).

(Foto: werk van Monet (boven) en zoals hij zijn modellen volgens Michael Marmor door voortschrijdende oogziekte gezien moet hebben (onder).)

Europa afhankelijk van isotopen uit Petten

Op 7 mei 2007 werd de hogefluxreactor in Petten tijdelijk buiten bedrijf gesteld wegens een kleine lekkage in een drukvereffeningsleiding. Trillingen als gevolg van water dat door de buizen stroomde, veroorzaakten het lek in de leiding, zo bleek na onderzoek (www.nrg-nl.com).

De reactor in Petten produceert onder meer medische isotopen die worden gebruikt voor diagnostiek en behandeling van kankerpatiënten en pijnbestrijding bij mensen met bijvoorbeeld botkanker. De Nuclear Research & Consultancy Group (NRG), beheerder van de reactor in Petten, is voor 60% de leverancier van medische isotopen in Europa. Door de storing bleek de gevoelige afhankelijkheid van Europese ziekenhuizen van de reactor in Petten: de langdurige stop veroorzaakte een tekort aan medische isotopen in diverse landen. Dit gold vooral de isotopen die worden gebruikt voor pijnbestrijding en therapie.

‘Een geluk was dat ziekenhuizen in het hemelvaartswekend niet veel behandelingen uitvoerden. Maar er zijn toch overal in Europa en mogelijk ook daarbuiten behandelingen uitgesteld’, aldus een NRG-woordvoerder in *NRC Handelsblad* (14 mei 2007). Volgens de NRG zijn er signalen gekomen van leveranciers aan ziekenhuizen dat het ‘vervelend’ zou worden als de situatie nog veel langer zou gaan duren. Voor een deel van de isotopen konden de reactoren in Canada en Frankrijk het tekort opvangen. Op 22 mei werd de onderzoeksreactor weer opgestart en werden het onderzoeksprogramma en de productie van medische isotopen voor de behandeling van patiënten in ziekenhuizen hervat.

Wetswijziging maakt orgaantransplantatie van hersendode mogelijk

China kent nieuwe regelgeving op het gebied van orgaantransplantatie. Vanaf heden is het ook juridisch mogelijk organen te transplanteren van hersendode patiënten. De Chinese onderminister van Volksgezondheid Huang Jiefu schetst de aanleiding voor de wetswijziging: een schrijnend tekort aan geschikte donororganen (*China Daily*, 14 mei 2007). Jaarlijks bestaat in China behoefte aan 1,5 miljoen donororganen. Afgelopen jaar konden slechts 10.000 patiënten daadwerkelijk worden geholpen; 10.000 patiënten overleden als gevolg van het orgaan tekort.

Orgaantransplantatie is in China gebonden aan strenge regels. Desondanks voert het land meer transplantaties uit dan andere landen, met uitzondering van de Verenigde Staten (*Reuters Health*, 16 mei 2007). Tot op heden kon pas een orgaantransplantatie worden uitgevoerd als het hart van een potentiële orgaan donor ook daadwerkelijk was gestopt met kloppen. De wetswijziging biedt nu de mogelijkheid hersendode patiënten kunstmatig in leven te houden met als doel orgaantransplantatie. En daarmee gaat de Chinese overheid in tegen het traditionele taoïstische geloof dat ervan uitgaat dat het lichaam ‘heel’ het hiernamaals moet betreden en dat een mensenleven pas daadwerkelijk eindigt als het hart stopt met kloppen. Omdat in die situatie weinig tijd overblijft voor transplantatie, zal nu een nieuwe definitie van het ‘tijdstip van overlijden’ worden geformuleerd.

Zowel patiëntenorganisaties als transplantatieartsen tonen zich tevreden met de wetswijziging. Voor de Chinese overheid past het besluit ook bij het oppoetsen van het imago. De praktijken rondom orgaantransplantatie in China zijn omstreken. Chinese ziekenhuizen bieden via internet goedkope niertransplantaties aan, maar de herkomst van de nieren is duister. De Chinese website BEK-Transplant.com stelt zonder omhaal dat de organen afkomstig zijn van gevangenen die in China zijn geëxecuteerd. Het China International Transplantation